

Samtalsidéer till Nissekalendern

Barnfonden arbetar för att alla barn i världen ska få växa upp trygga, friska och med möjlighet att gå i skolan. Genom Nissekalendern vill vi väcka barns nyfikenhet för världen – och visa att omtanke och rättvisa börjar i det lilla, hemma vid köksbordet.

Här får du som vuxen inspiration till korta samtal och små aktiviteter som knyter an till de frågor Barnfonden arbetar med.

Tips till föräldrar:

Håll samtalen korta och lätta – det viktigaste är att lyssna.

Uppmuntra barnets egna tankar, även när de är enkla eller tokiga.

Visa att frågor är välkomna – man behöver inte ha alla svar.

Prata om hopp och möjligheter: “Tänk vad mycket fint människor kan göra tillsammans!”

Tema 1: Barns rättigheter

Barnfonden arbetar för att barn ska ha det bra – oavsett var de bor. Alla barn har rätt att leka, lära sig saker, känna sig trygga och få säga vad de tycker.

Prata om:

- Vad betyder det att något är “rättvist”?
- Finns det något här hemma som vi kan göra mer rättvist?
- Vad kan vi göra här hemma för att hjälpa andra barn?
- Vad behöver alla barn ha för att må bra?
- Vad betyder det att vara snäll mot någon?
- När kände du dig hjälpt eller omtyckt senast?
- Hur kan vi hjälpa någon annan den här veckan?
- Hur tror du att barn i andra länder leker?

Gör tillsammans:

- Rita en "rättighetsaffisch": rita saker som barn behöver för att må bra (mat, vatten, vänner, skola, trygghet).
- Gör en "tacklista": vad är du glad över att du har varje dag?
- Gör en snällhetsburk: varje gång någon gör något snällt, lägg i ett pappershjärta. När burken är full, fira!

Tema 2. Skola och framtid

I många länder hjälper vi barn att få börja i skolan och ser till att det finns skolböcker, lärare och plats för alla. När barn får lära sig saker får de också större chans att förändra sin framtid.

Prata om:

- Vad lär du dig i skolan som gör dig glad?
- Vad skulle du vilja lära dig om du kunde välja helt fritt?
- Hur tror du det kan kännas att längta efter skolan men inte kunna gå dit?
- Om du fick bestämma i skolan en dag – vad skulle du bestämma?

Gör tillsammans:

- Rita din drömskola – hur ser den ut, vilka ämnen finns och vad gör du rasterna?
- Lek "jag lär dig, du lär mig" – turas om att lära varandra något nytt. Det kan vara ett ord, en rörelse eller fakta.
- Gör en kunskapskarta: rita saker ni kan i familjen – allt från att knyta skor till att bygga med klossar.

Tema 3. Hälsa och rent vatten

Barnfonden arbetar för att fler barn ska få tillgång till rent vatten, näringsrik mat och sjukvård. Saker som tvål, vatten och bra mat gör stor skillnad för barns hälsa.

Prata om:

- Varifrån kommer vattnet när vi öppnar kranen?
- Hur skulle det vara om man måste gå långt för att hämta vatten varje dag?
- Vad betyder det att ta hand om sin kropp?

Gör tillsammans:

- Gör ett “vattenexperiment”: Hämta vatten i en kanna och låtsas att det är allt vatten ni får använda en stund. Testa hur lång tid det tar innan det är slut.
- Prata om vad som gör kroppen glad: rörelse, vila, skratt, mat, vatten.
- Smaka på något nytt tillsammans!

Tema 4. Trygghet och kärlek

Barnfonden stöttar familjer så att barn får växa upp i trygga miljöer. Alla barn behöver känna sig älskade, sedda och skyddade.

Prata om:

- Vad betyder det att känna sig trygg?
- När känner du dig mest omtyckt?
- Vad tror du barn behöver när livet blir svårt?
- Hur märker du att någon annan är glad eller ledsen?
- Vad kan man göra när man saknar någon?

Gör tillsammans:

- Gör ett “trygghetsbo”: en filtkoja där man kan läsa, prata och vila.
- Rita “trygghetsringen” – rita de personer som gör att du känner dig trygg.
- Skriv eller rita “mitt drömhem” – vad skulle finnas där för att man ska känna sig trygg?
- Gör “känslkort”: rita olika ansikten och prata om hur man kan känna sig ibland.

Tema 5: Klimat och framtidstro

Vi arbetar också för att skydda barn från effekterna av klimatförändringar – torka, översvämningar och brist på mat. Men vi hjälper också familjer att hitta lösningar: plantera träd, spara vatten och odla på nya sätt.

Prata om:

- Vad tror du händer med naturen om vi inte tar hand om den?
- Vad kan vi göra hemma för att hjälpa planeten?
- Hur känns det när man tar hand om något, som en växt eller ett djur?
- Vad tror du naturen behöver för att må bra?
- Vad kan vi göra för att ta hand om djur och växter?

Gör tillsammans:

- Plantera något i en kruka och följ hur det växer fram.
- Testa en “klimatutmaning”: släck lampor, ät rester eller återvinn en sak varje dag.
- Sortera skräp ihop och prata om var det tar vägen